

його впровадження для українського суспільства, розробку правових інструментів суто українського варіанту цивільного партнерства.

Література:

1. Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.11.2015 р. № 1393 – р [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248740679>.
2. Красносілецький, Д. П. Гетеросексизм як соціально – політичний феномен сучасної України. 2015. [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: [PDF] [irbis – nbuv.gov.ua](http://irbis-nbuv.gov.ua).
3. Цивільне партнерство [Електронний ресурс] / ВБО «Точка опори». – 2016. – Режим доступу до ресурсу: [http://t – o.org.ua/tsivilne – partnerstvo/](http://t-o.org.ua/tsivilne-partnerstvo/).
4. Гражданский пакт солидарности (PACS) [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://ru.wikipedia.org/wiki>
5. Андрій Кравчук. Збірник матеріалів щодо запровадження реєстрованого партнерства в Україні [Електронний ресурс] / Андрій Кравчук // Центр «Наш світ». – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://gay.org.ua/publications/civil_partnership_propositions2016.pdf.

Данча Мирослав Іванович

аспірант кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., професор кафедри цивільного права НУ «ОЮА»

Калітенко О.М.

ДО ПИТАННЯ ПРО СФЕРУ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ ТА КОЛЕКТОРІВ

Ситуація правозастосування, що склалася в останні десятиліття в нашій країні, яскраво свідчить про необхідність вдосконалення механізму примусового виконання боргових зобов'язань до складу яких входять як обов'язки виконати судові рішення, так і борги, що виникли внаслідок невиконання або нена належного виконання договірних зобов'язань, тощо.

На сьогоднішній день не проблема отримати судові рішення чи укласти будь-який цивільно-правовий договір. Але, як свідчить практика, все частіше виникає проблема виконати те чи інше судові рішення або стягнути борг з боржника за договором, який добровільно не погоджується виконувати свої обов'язки.

Тривалий час на теренах нашої держави існувала наступна ситуація: виконанням судових рішень займалася державна виконавча служба, яка за статис-

тичними даними була не в змозі впоратися із стовідсотковим виконанням судових рішень. Паралельно із нею існували і існують понині, колекторські компанії, діяльність яких жодним чином не регламентована законодавством, але які фактично займаються примусовим виконанням зобов'язань боржниками за договірними зобов'язаннями.

Останнім часом ситуація змінилася внаслідок відповідних змін і оновлення законодавства в галузі виконання судових рішень – шляхом введення до кола виконавців не тільки державних, а й приватних виконавців, діяльність яких в окремих випадках намагаються прирівняти до діяльності колекторів. Саме тому постає проблема відмежування цих двох видів діяльності – діяльності приватного виконавця і діяльності колектора, в першу чергу з метою оцінювання законності, якості та результативності такої діяльності.

Правовий статус приватного виконавця закріплюється законами України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» та «Про виконавче провадження». Відповідно до цієї законодавчої бази приватним виконавцем має право бути лише фізична особа – громадянин України, яка має вищу юридичну освіту, досягла віку 25 років володіє державною мовою. При цьому ця особа повинна мати 2 роки стажу в галузі права після отримання відповідного диплому, скласти кваліфікаційний іспит та в разі необхідності пройти стажування.

Сфера діяльності приватних виконавців регулюється Міністерством юстиції України. Саме цей державний орган допускає претендентів до складання відповідного кваліфікаційного іспиту, видає посвідчення приватного виконавця, забезпечує діяльність Кваліфікаційної та Дисциплінарної комісії, а також формує Єдиний реєстр приватних виконавців України.

Кожний приватний виконавець несе персональну відповідальність за всі свої дії. За кожен свою процесуальну дію приватні виконавці несуть відповідальність від майнової до кримінальної. При цьому приватні виконавці на відміну від колекторів не можуть об'єднуватися в компанії, тощо.

Сфера діяльності приватних виконавців багато в чому співпадає із сферою діяльності державних виконавців. Однак в законодавстві містяться і обмеження. Так приватний виконавець не може приймати участь у наступних видах проваджень: про відібрання та передачу дитини, вселення-виселення фізичних осіб, стягнення з державних органів місцевого самоврядування і державних підприємств, зокрема тих, де частка держави 25% і більше, щодо передачі майна державної і комунальної власності, виконання рішень ЄСПЛ, адміністративних судів, рішень щодо конфіскації.

В законодавстві містяться також обмеження щодо розміру грошових сум, які можуть стягуватися приватними виконавцями в перший рік своєї діяльності

і в перехідний період до 1 січня 2018 року. Так в перший рік приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання судових рішень на суму 20 млн. гривень і більше або еквівалентну суму в валюті. А до 1 січня 2018 року таке виконання не може бути на суму шість мільйонів гривень та більше.

Фактично приватні виконавці мають схожий правовий статус із приватними нотаріусами і поява цієї категорії виконавців направлена на розвантаження державної виконавчої служби, яка до останнього часу не могла впоратися із всім обсягом судових рішень, які потребували свого виконання. Варто звернути увагу і на закордонний досвід країн, в яких приватні виконавці не стали ні колекторами, ні рейдерами. Так в Чехії, Естонії, Угорщині, Албанії, Литві, Латвії, Польщі, Угорщині так само, як і в Україні, діє змішана система виконання судових рішень, тобто є, як державні, так і приватні виконавці. При цьому така змішана система в цих країнах показала ефективність і колосальний результат виконання судових рішень.

Що ж стосується колекторської діяльності та сфери її застосування, як і раніше, тут залишається низка проблемних питань. На відміну від багатьох європейських країн з досить високим рівнем правосвідомості громадян, де колекторська діяльність є абсолютно законною, в Україні цей вид діяльності не регламентований жодним законодавчим актом. І хоча за довгі роки було розроблено декілька законопроектів в цьому напрямку, однак жоден з них не був прийнятий Верховною Радою. Однак, на жаль, така ситуація в законодавчій сфері не перешкоджає фактичному існуванню колекторських компаній в Україні, які не тільки пропонують і рекламують свою діяльність в мережі інтернет, а й об'єднуються в окремі корпорації для захисту своїх прав.

При цьому, на відміну від приватних виконавців, в сучасних умовах працівником колекторської компанії може бути будь-яка особа, яка не тільки не має практичного досвіду в правовій сфері, а й взагалі не має юридичної освіти і відповідно не розуміється в правових питаннях виникнення і виконання боргових зобов'язань.

Що стосується сфери діяльності, то, як правило, колекторські компанії «працюють» з будь-яким видом боргів, дуже часто навіть не розібравшись з їх правовою природою, причинами невиконання боргів, тощо.

Викликають зауваження і методи діяльності колекторів, які неодноразово критикувалися та аналізувалися в науковій літературі. Як правило, колекторські компанії здійснюють свою діяльність або відкрито незаконними способами або ж завуальовано шляхом зловживання суб'єктивними цивільними правами.

Проаналізувавши сфери діяльності приватних виконавців і колекторів можна зробити висновок, що введення інституту приватних виконавців є своєчасним і обґрунтованим рішенням і безумовно сприяє поступовому усуненню

колекторів від виконання своїх «завдань» шляхом звуження сфери їхньої діяльності і залучення приватних виконавців.

*Бойко Ангеліна Андріївна,
студентка 2 – го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: к.ю.н., професор Калітенко О.М.*

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА В УКРАЇНІ

Нормальне функціонування репродуктивної системи – один із найголовніших показників здоров'я нації. Проте, на даний час, простежується сумна статистика: кожна п'ята пара в Україні страждає на безпліддя. Тому тенденція звернення до так званого «сурогатного материнства» набуває все більшого поширення. Ця тема є надзвичайно актуальною в нашій країні, але до сих пір існують величезні прогалини з боку її правового регулювання.

Зважаючи на досвід країн світу, слід зазначити, що до такого явища як сурогатне материнство відносяться по – різному. Так, наприклад, в Греції, Іспанії дозволено лише некомерційне сурогатне материнство. В деяких країнах (Австрія, Франція, Італія, Німеччина) воно взагалі заборонено законом.[1]

Україна ж відноситься до сурогатного материнства лояльно, проте не існує ні єдиного нормативно – правового акта, ні чітких механізмів реалізації, ні навіть єдиного розуміння, що ж таке сурогатне материнство. На сьогодні сурогатне материнство в Україні, по суті, регулюється лише однією статтею, а точніше частиною статті. Йдеться про ч. 2 ст. 123 Сімейного кодексу України, в якій вказано, що «у разі перенесення в організм іншої жінки ембріона людини, зачатого подружжям (чоловіком та жінкою) в результаті застосування допоміжних репродуктивних технологій, батьками дитини є подружжя» [2]. Крім цього, існує Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2006 р. № 244 – р «Про схвалення Концепції Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації на 2006 – 2015 роки» та наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 груд. 2008 р. № 771 «Про затвердження інструкції про порядок застосування допоміжних репродуктивних технологій». Останні два нормативно – правових документи спрямовані переважно на врегулювання проблеми народжуваності в країні, а не на регулювання процедури сурогатного материнства. Тоді що ж являє собою сурогатне материнство?

Велике коло науковців присвячувало цій темі свої дослідження. Тому можна зазначити, що сурогатне материнство – це запліднення генетично сто-